

ERDÉLYI MAGYAR POLITIKUSOK SZERINT MEGKERÜLHETETLEN AZ ORSZÁG DECENTRALIZÁCIÓJA

Nyugati Szövetség: út a pénzügyi autonómia felé

Kolozsvár, Nagyvárad, Arad és Temesvár polgármesterei látták el kézjegyükkel a négy város szoros együttműködéséről szóló szerződést. A temesvári esemény óriási sajtóvisszhangot keltett: miközben Bukarestben az ország egységét féltik, az erdélyi polgármesterek számára ragadós a példa. RMDSZ-es és néppárti politikust kérdeztünk az eseményről.

→MAKKAY JÓZSEF

Négy erdélyi nagyváros – Kolozsvár, Nagyvárad, Arad és Temesvár – polgármesterei Nyugati Szövetség elnevezéssel kötött együttműködési megállapodást múlt szombaton. A hetekkel korábban bejelentett kezdeményezés aláírói – Emil Boc kolozsvári, Ilie Bolojan nagyváradi, Gheorghe Falcă aradi és Nicolae Robu temesvári polgármester, mindannyian a Nemzeti Liberális Párt (PNL) tagjai – a bánsági nagyvárosban bejelentették, hogy az alapító okirat a városok közötti szoros együttműködést célozza. Közös nagyberuházásokat terveznek: a négy várost összekötő gyorsvasúthálózatban, régióközi és régión belüli tömegközlekedési hálózatban és egy-egy regionális kórház felépítésében gondolkodnak.

Az uniós és saját forrásokra alapozó terveket lehetővé tevő társulási szerződéssel kapcsolatban a polgármesterek siettek elosztatni a szeparatizmus vádját. Emil Boc szerint szó sincs semmiféle területi szeparatizmusról, azonban egyértelművé tette: egyetlen ország sem tud gazdaggá válni, ha nincsenek tehető nagyvárosai.

Kolozsvár polgármestere kiemelte, mindannyian elégedettek a Bukarest-központú politikai zálással. Úgy fogalmazott, a központosításon alapuló kormányzati módszert az Európai Unióban működő mintegy háromszáz régió példája alapján lehetne ellensúlyozni, „e fejlesztési motorokat kell itthon beindítani”. Temesvár polgármestere szerint a most elfogadott alapító okirat a száz évvel ezelőtti Gyulafehérvári Nyilatkozaton alapszik, és a közösségek szabad társuláshoz való jogát tekinti kiinduló alapnak.

A partiumi, a közép-erdélyi és a bánsági példa ragadós. A héten hasonló kezdeményezésről beszélt Mihai Chirică, Jászvásár polgármestere, illetve Cătălin Cherecheș, Nagybanja városvezetője. Cherecheș már kész tényként kezelte: a Nyugati Szövetség mintájára Észak-Erdélyi Szövetséget hoznak létre Nagybanja, Szatmárnémeti, Zilah, Nagyká-

FOTÓ: VARGYASI LEVENTE

Antal Árpád RMDSZ-es és Toró T. Tibor néppárti politikus: megkerülhetetlennek tartják az önkormányzatok pénzügyi autonómiáját

roly, Máramarossziget és Szinerváralja részvételével. Nagybanja polgármestere újságíróknak azt is elmondta, hogy gyorsforgalmi utat szeretnének építeni Zilah és Nagybanja között, amely a régi-

→**A bukaresti illetékesek mindig azzal érveltek, hogy túl nagy a brüsszeli bürokrácia: az EU hivatalnokai olyasmiket kérnek Romániától, amelyet nem mindig lehet teljesíteni. Brüsszelben azonban kiderült, hogy, a bukaresti hivatalosságok félretájékoztatnak.**

ót az erdélyi autópályával kötné össze. A rövidesen megszülető új társulás egyik érdekessége, hogy két magyar polgármester is tagja lesz Szatmárnémeti és Nagykároly képviselőjében.

Ugyanakkor a második és harmadvonalhoz tartozó több kormánypárti politikus kemény szavakkal bírálta a Temesváron aláírt társulási szerződést. A szociáldemokrata párt nevében nyilatkozó helyi politikusok szerint az erdélyi polgármesterek társulása Románia függetlenségét veszélyezteti. Adrian Bourceanu Neamț megyei önkormányzati képviselő egyenesen úgy fogalmazott: „1918 óta még soha nem született Románia területi épségére ennyire veszélyes kezdeményezés”.

Félretájékoztat a kormány

Mivel a kormánypárt tisztviselői szerint a négy liberális erdélyi polgármester olyasmikkel akar foglalkozni, ami nem az ő hatáskörükbe tartozik, megkérdeztem Antal Árpádot, Sepsiszentgyörgy polgármesterét, hogy a romániai közigazgatás jelenlegi szabályai szerint milyen területeken kerülhet meg Bukarest.

A háromszéki városvezető szerint súlyos gondok vannak az uniós alapok lehívásával: eddig több mint 2 milliárd euró támogatás maradt Brüsszelben, amit romániai önkormányzatok felhasználhattak volna, ha a bukaresti kormányzati szervek idejében lépnek. A bukaresti illetékesek mindig azzal érveltek, hogy túl nagy a brüsszeli bürokrácia: az EU hivatalnokai olyasmiket kérnek Romániától, amelyet nem mindig lehet teljesíteni. Miután több romániai polgármester is kinn járt Brüsszelben, és rákérdezett az uniós illetékeseknél, miért támasztanak ilyen igényeket Romániával szemben, a válaszokból kiderült: a bukaresti hivatalosságok félretájékoztatnak. Brüsszel szerint ugyanazon feltételek érvényesek minden tagországra: ha Budapest vagy Varsó nagyságrenddel több pénzt tudott eddig lehívni, akkor nem Brüss-

FOTÓ: FARKAS ANTAL

szelben, hanem Bukarestben kell a gondokat keresni.

Antal Árpád szerint az unió központjában az elv az, hogy egyre több forrás közvetlenül is lehívható legyen. A négy erdélyi nagyváros társulása ezt a lehetőséget célozza meg: a közösen benyújtott nagy infrastruktúra-projektek megvalósításához pénzt akarnak szerezni.

Antal megerősítette, a romániai önkormányzatok is kétféle módon pályázhatnak uniós projektekre: a kiírásoktól függetlenül Bukaresten keresztül vagy direktben. Éppen a bukaresti bürokrácia miatt szeretne egyre több romániai polgármester egyenesen Brüsszelhez fordulni, ehhez azonban összefogásra van szükség.

Ellehetetlenítik az „ellenzéki városokat”

A román kormány vajon miért érdekelt abban, hogy saját ön-

kormányzatait szegénységben tartva ne hívja le az uniós pénzeket? „Ha megnézzük az ország politikai térképét, világosan látszik, hogy a nagyvárosok polgármesterei sok esetben szemben állnak a kormánypárt vezetőivel, még Bukarest szociáldemokrata polgármestere is. Erdélyben mindössze két nagyvárosnak – Zilahnak és Besztercenek – van szociáldemokrata városvezetője, az összes többi RMDSZ-es, nemzeti liberális vagy más párt képviselője. Ebben az országban mindig az volt a szokás, hogy a kormányzó párt azt a közigazgatási szintet ugrasztotta ki pénzelosztó szintnek, ahol ő erős. Mivel ebben a mandátumban a megyei tanácselnökök kétharmada kormánypárti, őket részesítik előnyben Bukarestből, amivel saját politikai logikájuk mentén a pártot is erősítik” – magyarázza a romániai közpénzek elosztásának ügyeit Antal Árpád.

FOTÓ: PRO INFRASTRUKTÚRA EGYESÜLET

Az épülő Aranyosgyéres–Marosvásárhely közötti autópálya. Csígalassúsággal haladnak a munkálatok